

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Žarošice, okres Hodonín

696 34 Žarošice 321

Identifikátor školy: 600 115 534

Termín konání inspekce: 1. – 4. prosinec 2003

Čj.:	12-1223/03-11086
Signatura:	k17zx102

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech český jazyk, anglický jazyk, německý jazyk, matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda, fyzika, informatika a ve školní družině vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole a ve školní družině vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk, anglický jazyk, německý jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda, přírodověda, fyzika a informatika vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu vzdělávání a výchovy ve školní družině

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Žarošice, okres Hodonín je školou úplnou, je příspěvkovou organizací. Jejím zřizovatelem je Obec Žarošice, 696 34 Žarošice 14.

Základní škola (dále jen ZŠ) má ve školním roce 2003/2004 10 tříd, ve kterých se vzdělává 201 žák. Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola. Ve dvou odděleních školní družiny je zapsáno 50 žáků.

Podle údajů v aktuálním rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení škola sdružuje základní školu s kapacitou 300 žáků, školní družinu s kapacitou 50 žáků, mateřskou školu s kapacitou 50 dětí a školní jídelnu.

Pro rozvoj individuálních zájmů žáků nabízí škola široké aktivity.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku v základní škole zabezpečuje 15 pedagogů, z nichž 4 nesplňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti dané příslušnou vyhláškou. Pět pedagogů vyučujících na prvním stupni (4. a 5. ročník) má vzdělání pouze pro výuku na druhém stupni ZŠ. Věkové rozvrstvení učitelů je nerovnoměrné, pedagogové jsou většinou buď začínající nebo v důchodovém věku. Ve školní družině je ze dvou vychovatelek jedna kvalifikovaná. Výchovná poradkyně absolvovala příslušné kvalifikační studium,

Skladba úvazků pedagogických pracovníků není vyvážená. Jejich přidělení bylo provedeno s ohledem na odbornost pedagogů, počet tříd, vytížení zástupkyně ředitele, její dálkové studium a studium dalších tří vyučujících. Pedagogové, kteří odborně vyučují předměty na druhém stupni ZŠ, si doplňují své úvazky výukou ve čtvrtém a pátém ročníku. Nejvyšší úvazek byl přidělen učitelce, která má pouze jeden rok praxe.

Vedení školy tvoří ředitel a jeho zástupkyně, dalšími vedoucími pracovníky jsou vedoucí učitelka mateřské školy, vedoucí vychovatelka školní družiny, vedoucí školní jídelny. Škola je rozdělena na úsek provozně-ekonomický (ekonomka, hospodářka, školník, uklízečky, kuchařky) a výchovně-vzdělávací (učitelé, vychovatelky). Chod, řízení a organizační strukturu školy upravuje velmi dobře zpracovaný organizační a provozní řád. Vzájemné vztahy mezi pracovníky znázorněné v příloženém organizačním schématu však neodpovídají současnému

aktuálnímu stavu ve škole. Kompetence vedoucích pracovníků nejsou v organizačním řádu konkrétně vymezeny. Své povinnosti mají tyto pracovníci určeny v pracovních náplních, jež vyplývají z jejich pracovního zařazení. Ve škole je ustanoveno metodické sdružení pro 1. stupeň a předmětové komise pro přírodovědné a společensko-vědní předměty na 2. stupni. Jsou zaměřena spíše na stránku organizační (výběr učebnic, učebních pomůcek, plánování exkurzí), než na metodickou a poradenskou činnost. Metodická pomoc začínajícím a nekvalifikovaným učitelům není dostatečně zajišťována, což bylo zřejmé také v průběhu hospitované výuky.

Přenos informací směrem k učitelům je zajištěn prostřednictvím porad, krátkodobých plánů i možností každodenního kontaktu s vedením školy. Zvolené způsoby přenosu informací se jeví jako účinné.

V řízení školy přetrvává spíše direktivní styl založený na pokynech a rozhodnutích ředitele školy. Kompetence pracovníků jsou přiděleny. Ředitel školy se věnuje převážně organizačním věcem, řídí personální, provozní a ekonomickou oblast. Nepedagogické pracovníky vede operativním způsobem. Zástupkyně ředitele má na starosti pedagogický proces. Její pracovní vytížení je značné. Kromě této funkce je výchovnou poradkyní, ICT koordinátorem (metodik informačních a komunikačních technologií), na další pracovní smlouvu provádí administrativní činnost (podklady pro účetnictví) v rozsahu 20 hodin týdně. Nemá stanovenou pracovní dobu pro výkon této činnosti. Začínající učitelky mají přiděleny své uvádějící učitelky. Jejich metodické vedení není prováděno systematicky, uskutečňuje se pouze na ústní úrovni komunikace mezi uvádějícími a začínajícími učitelkami.

Kontrolní činnost probíhá pravidelně. Hospitační činnost je plánovaná a je v kompetenci zástupkyně ředitele. Ředitel školy hospituje pouze ve výjimečných případech. Vlastní hospitace jsou méně časté, průběh výuky je konzultován s vyučujícími, závěry jsou jim jsou sdělovány, ojedinele kontrolovány následnou hospitací. Hospitační činnost však postrádá systém a nemá výraznější dopad na celkové zkvalitnění výuky. Hospitace v ŠD nebyly písemně dokladovány. V kontrolním systému nejsou konkrétně vytyčena jasná pravidla klasifikace a hodnocení žáků (klasifikační řád), což se negativně projevilo např. v různém pohledu na hodnocení písemných prací v českém jazyce na 1. stupni.

Ředitel dlouhodobě plánuje a umožňuje další vzdělávání pedagogů. Zajištění kvalitní výuky je však v případě čtyř studujících problematické a negativně se odráží např. v nepravidelném zatížení žáků při stávajícím rozvržení vyučovacích předmětů. Učitelé mají možnost navštěvovat nabízené semináře, těchto možností je však využíváno v menší míře.

Hodnocení pedagogů je prováděno podle obecných kritérií obsažených ve Vnitřním platovém předpisu. Sebehodnocení zaměstnanců dosud neprobíhá.

Personální podmínky byly dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Budova školy je v dobrém stavu. Třídy jsou dostatečně prostorné, světlé. Odborné učebny jsou zřízeny pro výtvarnou výchovu, anglický jazyk, německý jazyk a praktické činnosti (šicí dílna, cvičná kuchyň, žákovská školní dílna, keramická dílna s pecí a kruhem). Učebna pro výuku anglického jazyka je vzhledem k narůstajícímu zájmu žáků o tento předmět prostorově nevyhovující. Průměrnou úroveň má učebna, ve které je umístěna televize a video. Jejím nedostatkem jsou chybějící pracovní plochy pro žáky. Ve dvou učebnách s výpočetní

technikou je využíváno 17 počítačů, z toho 7 z nich obdržela škola v rámci projektu „Internet do škol“. Ve škole je k dispozici žákovská a učitelská knihovna. Průchozí šatna spojuje školní budovu s tělocvičnou. Vybavení tělocvičny má standardní úroveň. Pro kulturní vyžití a různá vystoupení slouží divadelní sál. Šatny žáků, umístěné u vchodu školy, jsou přiměřeně prostorné. Zázemí pro zaměstnance školy (kabinety) má velmi dobrou úroveň, příjemné prostředí je vytvořeno především pro učitele 1. stupně (sborovna). Společné prostory jsou velmi vkusně vyzdobeny pracemi dětí. Na chodbách 1. stupně jsou umístěny relaxační koutky pro žáky. Přímo u školy se nachází školní pozemek. Pro pobyt dětí venku bylo vybudováno dětské hřiště. K výuce tělesné výchovy slouží hřiště se speciálním povrchem a hřiště místní tělovýchovné jednoty. Školní družina využívá dvě samostatné třídy a kabinet.

V jednotlivých předmětech se používají ucelené řady schválených učebnic a pracovních sešitů. Vybavení kabinetů pomůckami je na běžné, standardní úrovni. Méně je vybavena slovníky výuka anglického jazyka. Vhodné výukové programy jsou k dispozici pro přírodní a společenské vědy, pro výuku jazyků a pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami z I.stupně. Oddělení školní družiny jsou velmi dobře vybavena hrami, pomůckami, didaktickou i výpočetní technikou a literaturou pro děti a mládež. Žáci se specifickými vzdělávacími potřebami mají k dispozici odpovídající pomůcky. Oddělení ŠD jsou velmi dobře zabezpečena hrami, pomůckami, didaktickou i výpočetní technikou a literaturou pro děti a mládež.

Vedení školy kontroluje využívání učebních pomůcek a didaktické a informační techniky. Stav a technické vybavení budovy sleduje pravidelně ředitel školy. Fond učebnic a pomůcek je doplňován podle plánu a v rámci finančních možností. Po skončení vyučování umožňuje škola využívat materiálně technické zázemí občanům a společenským organizacím. Jedná se o využívání tělocvičny, divadelního sálu a počítačových učeben.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti byly celkově velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Výchovně-vzdělávací program byl realizován v souladu s údaji uvedenými v rozhodnutí o zařazení do sítě škol.

Škola realizuje vzdělávací program Základní škola č.j.: 16 847/96-2. Reálná výuka korespondovala s učebním plánem a stanoveným rozvrhem hodin. Škola uplatnila možnost navýšení dvou vyučovacích hodin v osmém ročníku v předmětu český jazyk a v devátém ročníku v předmětu seminář z českého jazyka. Individuální vzdělávací programy jsou zpracovány pro integrované žáky.

Dokumentace školy je vedena a průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Výuka ve sledovaných předmětech byla v souladu s platnými učebními dokumenty vzdělávacího programu Základní škola.

Kontrolní činnost v oblasti naplňování učebních dokumentů není průkazná, v době inspekce nebyla dokladována.

Kontrola naplňování učebních osnov nebyla dokladována.

Struktura rozvrhu hodin respektuje až na drobné výjimky náročnost jednotlivých předmětů. Psychohygienu sestavených rozvrhů hodin není dodržována v 1. a 3. ročníku (z důvodu studia třídních učitelek) a v 5. ročníku z důvodu nevhodně zvoleného personálního

obsazení (ve třídě se střídá osm učitelů). Žáci mají v některé dny v týdnu naprostou převahu naukových předmětů, na pátek jsou směřovány všechny výchovy.

Délka přestávek je dodržena, kromě přestávky mezi dopoledním a odpoledním vyučováním v délce 35 minut, což nekoresponduje s vyhláškou o základní škole. Vnitřní řád školy je zpracován v souladu s požadavky dané příslušnou vyhláškou. Provozní řády odborných učeben jsou funkční.

Informační systém směrem k žákům je standardní. Informují je třídní učitelé a výchovná poradkyně, ředitel školy. Rodičům se poskytují informace prostřednictvím žákovských knížek, třídních schůzek, hovorových hodin nebo individuálních pohovorů. Veřejnost může získat potřebné informace na webových stránkách školy.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy byla funkční.

Problematikou výchovného poradenství je pověřena výchovná poradkyně, kterou je zástupkyně školy. Její činnost je plánovaná. Výchovná poradkyně se zabývá především oblastí volby povolání (informuje žáky i rodiče o možnostech studia, pomáhá s vyplňováním přihlášek, aktualizuje nástěnku k tomuto účelu zřízenou, spolupracuje s úřadem práce a jednotlivými středními školami při náboru žáků). Společně s rodiči řeší výchovné problémy. Vede dokumentaci žáků se specifickými vývojovými poruchami učení a chování, zprostředkovává návštěvu těchto žáků v pedagogicko-psychologické poradně a ve spolupráci s příslušnými vyučujícími vypracovává individuální studijní plány pro integrované žáky. V oblasti péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami s vyučujícími 2. stupně nespolečně pracuje, ani tuto oblast cíleně nekontroluje. Úzce spolupracuje s dyslektickou asistentkou (učitelka 1. stupně ZŠ). Dyslektická asistentka je pověřena poradenskou a konzultační činností pro rodiče i pedagogy. V době konzultačních hodin, kdy za ní rodiče s dětmi dochází, předává rodičům potřebné informace a instruuje je o metodách a formách práce vedoucích ke zmírnění potíží jejich dětí ve výuce a při domácí přípravě. Poskytuje jim také některé metodické a pracovní materiály. Svoje postupy konzultuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. Poskytovaná péče je velmi kvalitní. Pokroky některých žáků, kteří pravidelně s rodiči dyslektickou poradnu navštěvují a pracují s dětmi podle doporučení dyslektické asistentky, byly ve výuce znatelné (především u žáků 1. ročníku).

Díleč oblast prevence sociálně patologických jevů má na starosti protidrogový preventista, učitel tělesné výchovy, který sestavuje rámcový plán školní prevence, podílí se na organizaci pořádaných akcí pro žáky a provádí vyhodnocení minimálního preventivního programu v závěru školního roku. Nejúčinnější prevencí proti sociálně patologickým jevům (šikaně, záškoláctví, užívání drog) je široká zájmová činnost, kterou škola dětem nabízí ve volném čase, řada besed a exkurzí, které pro ně organizuje a která je dětmi také využívána.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda a vlastivěda na prvním stupni základní školy

Dlouhodobé plánování výuky a rovnoměrné rozložení obsahu učiva v jednotlivých předmětech je zabezpečeno zpracovanými tematickými plány, které korespondují s požadavky příslušných osnov. Učitelé se na výuku připravovali. Stanovené výchovně-vzdělávací cíle se jim ve většině hodin dařilo naplňovat.

Tři učitelky byly odborně a pedagogicky způsobilé pro výuku na 1. stupni. Chybějící kvalifikace (dálkově studující učitelka, učitelé druhého stupně vyučující ve 4. a 5. ročníku)

se negativně projevovala především ve volbě metod a forem práce, metodickou nezkušeností či naopak rutinním přístupem.

Výuka probíhala v kmenových třídách, které svým prostorem, vybavením i uspořádáním školního nábytku umožňovaly různorodé činnosti (s výjimkou třídy 5. ročníku, kde je umístěno 30 žáků). Této přednosti však učitelé v průběhu výuky využívali málo. Esteticky velmi pěkné prostředí tříd působilo motivačně a zajišťovalo podnětnost i názornost ve třídách. Ve vyučování pracovali žáci nejčastěji s učebnicemi, pracovními sešity a nakopírovanými pracovními materiály. Mladší žáci využívali k pochopení a procvičení učiva drobné manipulativní pomůckami (různé kartičky, písmenka, kostky se slabikami). Ve vyšších ročnících sloužil k bezprostřední názornosti především obrazový materiál (nástěnné obrazy, encyklopedie, mapa, modely zlomků). Dlouhodobou názornost zprostředkovávaly nástěnné učební pomůcky (např. vyjmenovaná slova, slovní druhy aj.). Didaktická technika byla k dispozici v základním vybavení.

Většina hospitovaných hodin byla poznamenána frontálním stylem výuky s dominující rolí vyučujícího. Činnosti pojetí vyučování, v němž by měli žáci příležitost aktivně se podílet na vlastním vzdělávání, získávat nové vědomosti vlastní činností, bylo ve sledovaných hodinách realizováno v menší míře. Prostor pro skupinové činnosti, které by žáky podněcovaly k větší aktivitě, k samostatné, tvořivé práci, k osvojování sociálních kompetencí, jim byl poskytnut pouze v některých vyučovacích hodinách. Práce ve spontánně vytvořených skupinách nevyzněla s potřebnou efektivitou (stejně zadání pro všechny skupiny, problematická spolupráce ve skupině, chybějící prezentace či zhodnocení vypracovaného úkolu). Použití tradičních metod a forem práce neumožňovalo aktivní zapojení všech žáků do výuky. Žáci pracovali podle jasných a srozumitelných pokynů vyučujících a dobře zvládali uložené úkoly. Použití tradičních metod a forem práce neumožňovalo jejich aktivní zapojení po celou dobu výuky. V případě potřeby jim učitelé individuálně pomáhali. V průběhu výuky prokazovali žáci dobré v některých předmětech velmi dobré znalosti, dařilo se jim většinou správně aplikovat získané vědomosti při řešení praktických úloh a získané vědomosti chápali ve vzájemných souvislostech s propojením do praxe. Z prokazovaných dovedností dominovala práce s učebnicí a pracovními texty, vyhledávání informací (vlastivěda, přírodověda). Přestože v úrovni vědomostí žáků byly patrné rozdíly, nebyly požadavky na žáky účelně diferencovány s ohledem na jejich individuální schopnosti či speciální potřeby.

Pro dodržování psychohygienických zásad škola vytváří velmi dobré podmínky. V hodinách s často se střídajícími pracovními činnostmi byla únava žáků tímto způsobem částečně kompenzována. V případě frontálně vedené výuky bylo na začlenění relaxačních prvků pamatováno méně.

Uplatňovanou průběžnou motivací se dařilo většinu žáků aktivizovat k požadovaným pracovním výkonům. Povzbuzujícím prvkem bylo pro nejmladší žáky motivační hodnocení (motivační razítka, pochvala). Průběžné hodnocení žáků v některých případech vyznívalo formálně, i když bylo pozitivně zaměřené. Klasifikace, udělená žákům za prokázané vědomosti byla objektivní, známka byla zdůvodněna. Klasifikace diktátů v jazyce českém není podložena stanovenými pravidly pro jejich hodnocení. Do průběžného hodnocení pracovních výkonů, jež se většinou omezovalo na vyhodnocení počtu chyb, byli žáci zapojováni málo, k vzájemnému hodnocení či sebehodnocení nebyli cíleně vedeni. Kontrola vypracovaných úkolů probíhala většinou společně pod vedením vyučujícího. Celkové hodnocení práce žáků ze strany učitele v návaznosti na vyčtený vzdělávací cíl bylo realizováno ojedinele, překrývalo ho stručné shrnutí učiva či zadání domácího úkolu.

Učitelé měli ve třídě dominantní postavení, v komunikaci převažoval jejich verbální projev. Ve většině vyučovacích hodin panovala klidná pracovní atmosféra. V hodinách,

ve kterých učitelé důsledně dbali na dodržování stanovených pravidel chování a jednání ze strany žáků a kde byli žáci dostatečně pracovně vytíženi, nebyla výuka narušována vedlejšími projevy žáků. Žákům byl v průběhu výuky poskytován prostor pro jejich slovní vyjádření, ale ne vždy v dostatečné míře. Prostor pro vzájemnou komunikaci a interakci měli žáci vytvořen v případě skupinové práce, ale ne vždy toho dokázali účelně využít. Na správný mluvní projev a kultivovanost jazykového projevu žáků bylo ze strany vyučujících dbáno ne vždy s potřebnou důsledností.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech na 1. stupni měly dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v jazyce českém na druhém stupni základní školy

Příprava učitelů na výuku byla promyšlená, probírané tematické celky odpovídaly osnovám a navazovaly na předcházející témata. Vytyčené cíle se ne vždy dařilo dobře plnit.

Výuka je zajišťována učiteli, kteří splňují odbornou a pedagogickou způsobilost, což se kladně projevilo v odborné stránce výuky.

Hodiny probíhaly v kmenových třídách. Pouze jedna hodina českého jazyka se uskutečnila v učebně s videotechnikou, která názorně doplnila výuku. Žáci pracovali s učebnicemi a s připraveným obrazovým materiálem.

V hodině slohu pracovali žáci ve skupinách. Začínající učitelka nedokázala plně využít možností této metody. Výsledky práce skupin nebyly dostatečně zhodnoceny, žáci ztráceli o práci zájem, což se projevilo zvýšenou nekázní. V jedné hodině literární výchovy použila vyučující videozáznam. V ostatních hodinách převládal výklad učitele bez diferenciaci a individualizace. Nejčastější vyučovací metodou byla práce s učebnicí, dále výklad a rozhovor s převažující frontální výukou. Tempo výuky bylo pomalejší. V závěru hodin často nezbyl čas na procvičení nebo shrnutí probraného učiva.

Motivace žáků nebyla vždy účinná, působila krátkodobě. Průběžné aktivizování pozornosti žáků nacházelo uplatnění jen u některých z nich.

Žáci většinou dodržovali dohodnutá pravidla chování a respektovali pokyny učitelů. Učitelé dbali na to, aby se žáci vyjadřovali celými větami a tím rozvíjeli komunikativní dovednosti žáků.

Hodnocení výsledků práce žáků probíhalo většinou výjimečně. Individuální zkoušení ve sledovaných hodinách nebylo využito. Žáci nebyli vedeni ke vzájemnému hodnocení ani sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce byly dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v jazyce anglickém a německém na prvním a na druhém stupni ZŠ

Stanovené výchovně-vzdělávací cíle odpovídaly obsahu učiva a možnostem žáků a v průběhu výuky byly naplňovány. Rozsah a náročnost učiva byly vzhledem k jazykové vyspělosti žáků přiměřené. Bezprostřední příprava na vyučování byla u všech vyučujících pečlivá.

Německý jazyk vyučuje plně kvalifikovaná učitelka, která působí jako vedoucí sekce jazyka německého v pedagogickém centru v Hodoníně. Dvě vyučující anglického jazyka nespĺňují požadavky odborné způsobilosti vzhledem k příslušnému právnímu předpisu. Přesto

jeho výuka byla vedena věcně a odborně správně. Velký podíl na kvalitní výuce jazyků má nejen snaha o využití nových metod práce, ale i metodické vedení ze strany učitelky německého jazyka.

Pro výuku jazyků jsou ve škole dvě speciální učebny. Učebna německého jazyka je prostorná a velmi dobře vybavená různými učebnicemi, knihami, obrázky, mapami a drobnými názornými pomůckami, které podněcují tvořivost dětí. Učebna anglického jazyka je prostorově menší, s průměrnou vybaveností. Neumožňuje využití různých pohybových aktivit jako v německém jazyce. Obě učebny jsou pěkně a vkusně zařízeny a nabízejí žákům seznámení se s reáliemi zemí, jejichž jazyky se učí.

Pro většinu hodin byla charakteristická častá změna metod, využití spolupráce a kooperace mezi žáky. Funkčním užitím různých pomůcek i samostatně vyrobených, audiovizuální techniky, vhodných textů z dalších zdrojů byla dodržována zásada názornosti. Všechny učitelky vedly výuku v příslušném cizím jazyce, organizační pokyny byly žákům srozumitelné. Zejména v předmětu německý jazyk bylo kladem časté střídání různých aktivit a činností žáků, uplatňovaly se zde individuální přístupy k žákům se specifickými poruchami. Naopak v hodinách anglického jazyka byla práce s těmito žáky méně efektivní, což pramení z nedostatečné pedagogické zkušenosti učitelek.

Využívání nových forem práce, skupinových a kooperativních metod žáky průběžně motivovalo a vedlo k zájmu o činnosti. Většina žáků byla v průběhu výuky úspěšná, dovedla reagovat na pokyny vyučujících a plnit je. V hodinách učitelky vytvářely radostnou a tvořivou pracovní atmosféru.

Vstřícné vztahy mezi učitelkami a žáky podporovaly vzájemnou komunikaci. Mírně převažovala komunikace od učitelky směrem k žákům. Učitelky se snažily žákům vytvářet prostor pro vyjadřování vlastního názoru v rámci jazykových možností příslušného jazyka.

V malé míře bylo využíváno hodnocení žáků. Ve sledovaných hodinách nebyli žáci klasifikováni, průběžné pozitivní posilování bylo využito ojediněle. Vzájemného hodnocení žáků ani sebehodnocení nebylo využito vůbec.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly v německém jazyce vynikající, v anglickém jazyce velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice a fyzice na druhém stupni základní školy

Vhodně stanovené výukové cíle směřovaly k získávání znalostí a dovedností i k upevňování a procvičování učiva. Ve všech hodinách nové učivo navazovalo na již dříve probranou látku.

Ze tří vyučujících sledovaných předmětů jeden nesplňoval podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Chybějící kvalifikace se projevila nižší pestrostí uplatňovaných forem a metod. Po odborné stránce byla výuka vedena správně.

Výuka obou předmětů probíhala jen v kmenových učebnách, neboť škola nemá k dispozici speciální odbornou učebnu fyziky. Učebnice byly využívány při procvičování učiva a ve fyzice i jako zdroj získávání nových poznatků při probírání nového učiva. Ve fyzice byla použita jediná názorná pomůcka. Ke zvýšení názornosti používali vyučující v některých hodinách při rýsování na tabuli barevné křídly. Učebny byly vyzdobené a esteticky upravené, avšak z hledisky výuky sledovaných předmětů bylo jejich vybavení až na jednu výjimku nepodnětné.

Učitelé volili výhradně frontální formu vyučování, velmi často uplatňovali metodu výkladu, řízeného rozhovoru a samostatné práce žáků, při které se jim individuálně věnovali. Žáci se aktivně výuky účastnili. Získané poznatky většinou uměli využívat při řešení praktických úloh. Po samostatném řešení cvičení měli možnost okamžité kontroly správnosti výsledků. V některých případech vyučující věnovali příliš času neefektivnímu psaní definic a pouček. Ve frontálně vedených hodinách učitelé nereagovali na únavu žáků a relaxaci nezařazovali. Tempo výuky bylo přiměřené.

Na aktivitě žáků a jejich zájmu o výuku se kladně projevila průběžná motivace, a to volbou úloh spojených s využitím učiva v praxi, využíváním poznatků z dříve uskutečněné exkurze a pochvalou za dobře vyřešený úkol. Nebylo vždy využito všech možností, kterých nabízí důsledná práce s chybou.

Vyučující vytvářeli klidnou atmosféru a dobré podmínky pro formování kladného vztahu žáků k vyučování. Žáci většinou akceptovali dohodnutá pravidla komunikace s vyučujícími, většinou odpovídali na otázky vyučujících až po vyzvání. Převládala dobrá komunikace směrem od učitele k žákům, někdy se však v hodinách matematiky projevila příliš dominantní role pedagoga. Žáci většinou dovedli dobře formulovat své názory a postoje. Vyučující nerozvíjeli vzhledem k frontálně vedené výuce komunikativní dovednosti a kooperaci mezi žáky.

Zkoušení žáků spojené s klasifikací bylo provedeno jen v jedné hodině fyziky. Udělení klasifikačního stupně nebylo vyučujícím dostatečně zdůvodněné. V průběhu hodin učitelé soustavně frontálně ověřovali ústní formou úroveň vědomostí žáků. Na konci většiny vyučovacích hodin chybělo závěrečné hodnocení aktivity žáků a splnění stanovených cílů.

Průběh a výsledky vzdělávání měly v matematice a fyzice celkově dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v informatice a výpočetní technice na druhém stupni základní školy

V průběhu inspekce byla sledována výuka zaměřená na informatiku a výpočetní techniku v povinném předmětu praktické činnosti a v nepovinném předmětu práce s počítačem.

Obsah učiva vychází z požadavků praxe, stavu technického i programového vybavení speciální učebny výpočetní techniky. Vytyčené výukové cíle respektovaly možnosti žáků. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata. V průběhu vyučovacích hodin se dařilo stanovené výukové cíle naplnit.

Odborná a pedagogická způsobilost vyučující se kladně projevila v úrovni organizace vyučování.

Výuka probíhala ve speciální odborné učebně. V souvislosti s realizací projektu P III-Infrastruktura byla vybavena výpočetní technikou, jejíž technická úroveň a programové vybavení odpovídá současným požadavkům kladeným na výuku práce s počítačem. Méně dostačující je pro zabezpečení kvalitní výuky v početnějších skupinách počet počítačů, kdy u jednoho počítače pracují dva až tři žáci. V učebně chybí zařízení pro demonstraci práce učitele na jeho počítači. Vyučující využila ke zefektivnění výuky při samostatné práci vlastní kopírované materiály. Podnětnost esteticky upraveného prostředí zabezpečují předměty a obrazy vztahujícími se k obsahu výuky.

Ve výuce se uplatnila metoda samostatné práce, demonstrace činnosti a metoda řízeného rozhovoru. Důraz byl kladen na činnostní složku výuky, žáci pracovali individuálně, vzhledem k nedostatku počítačů i ve dvojicích a trojicích. Tím se snižovala efektivita jejich

práce, pozornost i aktivní zapojení do výuky. Nedostatkem bylo to, že vyučující nepečovala a správné sezení žáků a nevytvářela u žáků návyky vhodné relaxace nezbytné při práci s výpočetní technikou.

Vyučující žáky v úvodu motivovala zařazením zajímavého úkolu. V průběhu vyučování na žáky motivačně působila okamžitá kontrola správnosti, pochvala učitelky za splněný úkol a především vlastní praktická činnost na počítačích. Z celkového projevu žáků vyplynulo, že rozumí základním pojmům a vztahům mezi nimi, že chápou obecné souvislosti a dovedou látku aplikovat při řešení dalších úloh. Žáci projevovali o práci s výpočetní technikou zájem a většinou prokazovali dovednost samostatně pracovat a řešit zadané úkoly.

Odpovídající pracovní tempo, přiměřená náročnost, taktní, vstřícné a tolerantní jednání učitelky se kladně projevilo na atmosféře ve vyučování. Žáci většinou vhodně reagovali na pokyny a sdělení vyučující. V komunikaci převažovaly řízené rozhovory učitelky se žáky. Ti měli možnost se vyučující zeptat na to, čemu nerozuměli i vyjádřit svůj názor, nebyli však záměrně vedeni ke vzájemným diskusím a spolupráci.

Vyučující sledovala a hodnotila úroveň získaných vědomostí a dovedností žáků při jejich samostatné práci. Ověřování úrovně zvládnutí učiva s následnou klasifikací provedeno nebylo. K sebehodnocení a vzájemnému hodnocení žáci byli vedeni méně často.

Výuka informatiky a výpočetní techniky měla velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola sleduje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání a výchovy žáků za jednotlivá klasifikační období. Ředitel školy zadává kontrolní písemné práce z českého jazyka a matematiky převážně na 1. stupni ZŠ, zástupkyně ředitele zadává kontrolní testy na 2. stupni ZŠ. Žáci sedmého ročníku se pravidelně účastní celostátního testování „Klokán“. Škola se dle možností zapojuje i do matematických soutěží „Pythagoriáda“.

Výsledky se pouze se shromažďují, posuzuje se úspěšnost vzhledem rozsahu probíraného učiva. Analýza chyb a příčin nedostatků ani zpětná vazba na cíle, obsah a metody vzdělávání nebyla zaznamenána.

Průběh a výsledky výchovy a vzdělávání ve sledovaných předmětech měly dobrou úroveň.

HODNOCENÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY

Provoz školní družiny je zajištěn od 11.30 hod. do 15.30 hod. Vedoucí vychovatelka se účastní porad vedení školy. Má pro školní rok 2003/2004 zpracovaný stručný Plán práce školní družiny. Organizace činností ŠD se řídí měsíčním plánem práce ŠD. Vnitřní řád ŠD byl dopracován v průběhu inspekce. V něm jsou vymezeny povinnosti vychovatelek, rodičů i žáků. Povinná dokumentace byla vedena, kromě docházkového sešitu, který byl doplněn v průběhu inspekce. Z činností jsou rovnoměrně a účelně zastoupeny činnosti odpočinkové, rekreační, zájmové aktivity a příprava na vyučování (po dohodě s rodiči). Průběh vzdělávání a výchovy je průkazně veden v přehledu výchovné práce. Zřizovatel nepožaduje pro školní rok 2003/2004 poplatek na úhradu neinvestičních nákladů. Školní družina neprovozuje činnost vlastních zájmových útvarů, ani neorganizuje akce mimo rámec běžného provozu. Podílil se však na aktivitách, které organizuje škola.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti byly sledovány při odpoledních aktivitách. Vychovatelky byly na odpočinkové, rekreační i zájmové činnosti pečlivě připraveny. Děti měly možnost vybrat si činnosti podle vlastního zájmu nebo aktuálního stavu. K dispozici měly dostatek konstruktivních a stolních her, literatury, výtvarného i pracovního materiálu. Výchovně-vzdělávací práce probíhala v příjemné a tvůrčí atmosféře. Při zájmové i odpočinkové činnosti děti využívaly svých schopností spolupráce, komunikace a zdvořilého chování, tolerance a respektování. Také při rekreačních činnostech nebo při režimových momentech (stolování, převlékání, přezouvání) podporovaly vychovatelky spolupráci a komunikaci dětí. Psychohygienické zásady byly dodrženy, pitný režim je ve ŠD zajištěn.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti měly velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- **Institucionální postavení školy**

Název školy uvedený v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 11 832/03-21 ze dne 13. 5. 2003 je v souladu s názvem školy uvedeným ve Zřizovací listině příspěvkové organizace obce Žarošice ze dne 20. 6. 2001.

- **Mimořádné výsledky a úspěchy žáků**

Žáci základní školy reprezentovali a dosahovali velmi dobré výsledky nejen ve vzdělávacích soutěžích (olympiáda v německém jazyce, biologická olympiáda, recitační soutěže, Pythagoriáda), ale i ve sportovních soutěžích (florbal, malá kopaná, košíková, nohejbal, triatlon, McDonald's Cup).

- **Nabídka dalších aktivit**

Pro rozvoj zájmů a dovedností žáků nabízí škola zájmové kroužky a nepovinné předměty. Šíře nabídky je vynikající.

- **Další aktivity školy, tradice**

Škola se aktivně zapojuje do kulturního i společenského dění v obci, výsledky své práce prezentuje na veřejnosti (kulturní vystoupení k různým příležitostem, výstavy prací žáků, akademie, účast na olympiádách a různých soutěžích). Dlouhodobě se zaměřuje na mimoškolní aktivity podporující rozvoj žákovy osobnosti, kulturní život v obci, spolupráci školy s veřejností a rozvíjející tradice školy. Patří k nim pořádání kulturních pořadů a výchovných koncertů v divadelním sále školy, návštěvy divadelních představení v ND v Brně, tematické exkurze, návštěvy muzeí, spolupráce s místním Vlastivědným sdružením.

K tradicím školy patří výstavy žákovských prací, školní akademie, zápisy žáků do prvního ročníku, vánoční akce (Mikuláš, Vánoční strom, zpívání koled, vánoční koncert, vánoční sportovní turnaj, adventní představení, Tři králové), Tonova laťka – soutěž ve skoku vysokém, olympiády v netradičních disciplínách, sportovní soutěže v rámci AŠSK.

Přehled o významných událostech a úspěších škola poskytuje na několika panelech na hlavní chodbě. Dokumentaci neustále aktualizuje.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení*
č.j. 11 832/03-21 ze dne 13. 5. 2003
2. *Zřizovací listina příspěvkové organizace* ze dne 20. 6. 2001
3. *Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy* pro školní rok 2003/2004
4. *Evidence žáků školy* ve školním roce 2003/2004
5. *Vnitřní řád školy* pro školní rok 2003/2004
6. *Rozvrh hodin* pro školní rok 2003/2004
7. *Osobní dokumentace žáků se specifickými poruchami učení a chování*
8. *Záznamy z pedagogických rad* ve školním roce 2003/2004
9. *Učební plán vzdělávacího programu Základní škola* č.j. 16847/96-2
10. *Časové rozdělení vyučovacích hodin a přestávek* pro školní rok 2003/2004
11. *Záznamy o nepovinném předmětu a zájmových útvarech* ve školním roce 2003/2004
12. *Doklady o nejvyšším ukončeném vzdělání všech vyučujících* pro školní rok 2003/2004
13. *Plán kontrolní činnosti* pro školní rok 2003/2004
14. *Plán učebně výchovné práce* ve školním roce 2003/2004
15. *Organizace školního roku 2003/2004*
16. *Přidělení předmětů jednotlivým vyučujícím* pro školní rok 2003/2004
17. *Organizační řád školy*
18. *Kalendář událostí šk. roku 2002 - 2003*
19. *Zápisy z metodického sdružení prvního stupně, zápisy z předmětových komisí*
20. *Protokoly o komisionálních zkouškách*
21. *Výroční zpráva o činnosti školy* ve školním roce 20002/20003
22. *Dotazník pro ředitele před inspekcí*
23. *Vnitřní platový předpis*
24. *Vnitřní řád školní družiny* pro školní rok 2003/2004
25. *Minimální preventivní program* na školní rok 2003/2004
26. *Přehled mimoškolních aktivit žáků, úspěchy v soutěžích*

ZÁVĚR

- ***Ředitel školy směřuje ke zlepšení stavu v oblasti personálních podmínek. Umožňuje a podporuje další vzdělávání pedagogů. Činnosti ve škole jsou plánované, kompetence pracovníků rozděleny. Nedostatky byly zjištěny v metodickém vedení učitelů, v kontrolní činnosti směrem ke zvýšení kvality výuky a k analýze výchovně-vzdělávacích výsledků žáků.***

- *Materiálně-technické podmínky umožňují realizovat zvolený vzdělávací program. Prostory školy, tříd i školní družiny jsou pro výuku vcelku podnětné, na standardní úrovni je vybavení učebními pomůckami v ZŠ. Přínosem pro výuku žáků je školní hřiště, počítačové učebny s výpočetní technikou.*
- *Učební dokumenty jsou plněny. Ve výchovně-vzdělávací práci převažovaly frontální činnosti, které neumožnily všem žákům aktivně se zapojit do výuky. Méně bylo využíváno učebních pomůcek a relaxačních prvků. Požadavky kladené na žáky byly přiměřené. Žáci pracovali se zájmem a s chutí, získané vědomosti dovedli většinou aplikovat při plnění úkolů. Vyučující individuálně žákům pomáhali. Menší prostor byl věnován podpoře rozvoje komunikativních dovedností a sociálních kompetencí. Průběh výchovně-vzdělávacích činností ve školní družině měl velmi dobrou úroveň.*
- *Od poslední inspekce došlo k pozitivnímu posunu ve vybavení školy počítačovou technikou.*

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Eva Šefránková	.E. Šafránková, v.r.....
Členové týmu	PaedDr. Danuše Pytelová	..D. Pytlová. v.r.....
	Mgr. Jindra Svobodová	...J. Svobodová, v.r.
	Mgr. Vojmír Křupka	.V. Křupka, v.r.....

V Brně dne 18. 12. 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: ....18. 12. 2003.....
Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Josef Kašpárek, ředitel školy	.J. Kašpárek, v.r.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Křížová 22, 603 00 Brno. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-01-04	12-1040/04/03-952

Zřizovatel	2004-01-04	12-1040/04/03-952
Rada školy	---	---

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
	---	Připomínky nebyly podány.